

Zásahový tím pre medveďa hnedého

V súčasnosti je problematika škôd spôsobených medveďom hnedým na hospodárskych zvieratách, včelstvách, poľnohospodárskych plodinách, ovocných, lesných drevinách a majetku pomerne citlivo vnímaná zo strany odbornej, ale hlavne laickej verejnosti.

Najviac však na Slovensku rezonuje otázka stále sa zvyšujúcich nebezpečných stretov človeka a medveďa. Ide hlavne o strety obyvateľov horských a podhorských oblastí s medveďmi, ktorí si snažia zabezpečiť ľahko dostupnú potravu vo forme komunálneho odpadu, potravín používaných pri prikrmovaní a odvádzacom vnadení raticovej prežúvavej a diviačej zveri zo strany užívateľov poľovníckych revírov. Zároveň je to aj zabezpečovanie potravy vo forme atraktívnych poľnohospodárskych plodín.

Z uvedených dôvodov vznikla na Slovensku potreba a spoločenská objednávka riešiť tieto problematické situácie vyplývajúce z koexistencie človeka a medveďa. Nakoľko je medveď hnedý (*Ursus arctos*) v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov celoročne chránený živočích, problematiku rieši Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prostredníctvom jej odbornej organizácie a to Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky formou zriadenia “**zásahového tímu pre medveďa hnedého na Slovensku**”.

Zásahový tím pre medveďa hnedého na Slovensku vznikol vydaním Metodického pokynu generálneho riaditeľa sekcie ochrany prírody a tvorby krajiny Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k zriadeniu, organizácii a práci zásahového tímu a jeho regionálnych skupín pre medveďa hnedého (ďalej len „metodický pokyn“) pod číslom 4970/2014-2.3 zo dňa 27. augusta 2014.

Tento tím bolo nevyhnuté zriadiť z potreby operatívneho riešenia eliminácie škôd spôsobených medveďom hnedým, resp. z potreby operatívneho riešenia eliminácie nebezpečných stretov medveďa hnedého a človeka.

Činnosť zásahového tímu pozostáva z nasledovných aktivít:

- aktuálny monitoring situácie ihneď po nahlásení pohybu medveďa hnedého v blízkosti alebo priamo v intravilánoch obcí,
- operatívne posúdenie stupňa synantropizácie u medveďa spôsobujúceho opakované škody a nebezpečné strety,

- operatívne posúdenie eliminácie takého medveďa z populácie odchytnom, resp. usmrtením,
- realizácia odchytnu, resp. usmrtenia takého jedinca medveďa hnedého.

Zásahový tím je rozdelený na dve základné skupiny a to:

1. **Národná skupina** ktorá navrhuje odporúčania na zefektívnenie činnosti zásahových tímov na základe zhodnotenia doterajšej činnosti zásahových tímov. Vydáva metodické pokyny riadenia zásahu a spolupráce dotknutých orgánov a organizácií. V rámci národnej skupiny prebiehajú pravidelné stretnutia na ktorých sa zúčastňujú zástupcovia nasledovných orgánov a organizácií: Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Štátna ochrana prírody SR (ďalej len „ŠOP SR“), Národné lesnícke centrum, Združenie miest a obcí Slovenska, Asociácia horských sídel Slovenska, Krajská veterinárna a potravinová správa, Komora veterinárnych lekárov Slovenska, Úrad kriminálnej polície prezídia policajného zboru.
2. **Zásahový tím**, ktorý je zvolaný priamo počas operatívneho riešenia vzniknutej situácie. Tento tím nemá stabilných členov a jeho zloženie vždy závisí od konkrétnej situácie a lokality kde je potrebné zásah vykonať. Zásahový tím je zložený z nasledovných zástupcov: vedúci zásahového tímu (vždy je to zamestnanec ŠOP SR), ostatní členovia (užívateľ príslušného poľovníckeho združenia, veterinárny lekár) a podľa potreby a v závislosti od okolností a zložitosti situácia aj polícia SR, resp. mestská alebo obecná polícia.

Ako postupovať

Postup zvolania a práce zásahového tímu je nasledovný. Pri nahlásení výskytu jedinca medveďa hnedého, ktorý vykazuje známky neprirodzeného správania sa, je zranený alebo sa pohybuje priamo v blízkosti ľudských obydľí (obce, mestá, turistické, športové a liečebné zariadenia ap.) môžu nastať rôzne situácie:

1. **Vzniká krajná núdza (§ 24 300/2005 Z. z. trestného zákona)**
V takomto prípade je ktokoľvek zo zúčastnených subjektov (Polícia SR, užívateľ poľovného revíru, veterinárny lekár, ŠOP SR) oprávnený konať v zmysle § 24 trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) a problematického jedinca eliminovať (uspať pomocou narkotizačnej látky, odchytiť) alebo priamo usmrtiť.
2. **Zatiaľ nevznikla krajná núdza** – postup je nasledovný

- je potrebné okamžite kontaktovať osoby zásahového tímu ŠOP SR, pričom prvotný kontakt je: **+421/911 011 383, zasahovytim@sopsr.sk,**
- ostatné telefonické kontakty sú uvedené na konci textu,
- v prípade, že nie je možné kontaktovať niektorú z kontaktných osôb je potrebné situáciu nahlásiť na **Policajný zbor SR (+421/961 055 255, +421/961 055 256, uos@minv.sk),** v takomto prípade polícia SR kontaktuje vedúceho zásahového tímu, resp. iné kontaktné osoby ŠOP SR,
- ŠOP SR požiada políciu o zabezpečenie informovania zástupcov miestnej samosprávy,
- v prípade, že oznámenie podá miestna samospráva, ŠOP SR kontaktuje priamo políciu,
- po dohode polície s vedúcim zásahového tímu, kontaktuje polícia najbližšieho užívateľa poľovného revíru,
- **vedúci zásahového tímu** je zamestnanec ŠOP SR, ktorý je nahlásený ako kontaktná osoba,
- polícia postupuje vždy v zmysle usmernenia vydaného Prezidiom policajného zboru,
- polícia v súčinnosti s užívateľom poľovného revíru vykoná miestne zisťovanie o ktorom následne informujú vedúceho zásahového tímu,
- v prípade, že ide o krajnú núdzu (vyhodnotenie situácie zúčastnenými – polícia a zástupca užívateľa poľovného revíru), postupujú podľa bodu A a vykonajú potrebné opatrenia,
- vedúci zásahového tímu okamžite po príchode na lokalitu posúdi danú situáciu a rozhodne o prizvaní ďalších subjektov podľa potreby (veterinárny lekár, hasičský zbor, mestská polícia, zástupca miestnej samosprávy ap.),
- v prípade, že vedúci zásahového tímu posúdi, že nie je potrebná priama osobná účasť veterinárneho lekára, prebehne dohoda s veterinárom o usmrtení, resp. odchyte telefonicky,
- zásahový tím vykoná monitoring (vypočutie obyvateľov, vyhodnotenie anamnézy, priame pozorovanie), po realizácii ktorého zabezpečí realizáciu imobilizácie, resp. usmrtenia,
- po imobilizácii, resp. usmrtení problematického jedinca vedúci zásahového tímu spíše protokol o imobilizácii, resp. usmrtení jedinca, ktorého správnosť overia všetci zúčastnení svojím podpisom,
- protokol bude slúžiť pre potreby všetkých zainteresovaných (polícia – hlásenie, poľovnícky subjekt – privlastnenie jedinca, ŠOP SR – pre potreby založenia do spisu),
- počas imobilizácie, resp. usmrtenia zástupcovia ŠOP SR odoberú potrebné vzorky a vypracujú hlásenku o imobilizácii, resp. usmrtení jedinca.

Povinnosti užívateľov poľovných revírov pri zásahu tímu na nepoľovnej ploche sú v podstate rovnaké ako na ploche poľovnej. Tu je dôležité, že na nepoľovnej ploche musí najprv okresný úrad, odbor pozemkový poveriť **vlastníka** pozemku v zmysle zákona o poľovníctve. Toto

---

Pracovisko ŠOP**Riaditeľ/kontakt****Kontaktná osoba/kontakt****Poznámka**

---

poverenie v tomto zmysle znamená povinnosť okresného úradu pre vydanie rozhodnutia pre vlastníka pozemku na mimoriadny lov na nepoľovnej ploche.

ŠOP SR Banská
Bystrica Vladimír Antal **0911 011 383** Vedúci zásahového
tímu

NP Malá Fatra Michal Kalaš **0903 298 130** Martin Hatala **0903 298 135**

NP Nízke Tatry Ľuboš Čillag **0903 298 160** Stanislav Ondruš **0911 390 120** Okresy: **BB, RK, BR**

Ing. Ján Kícko **0911 390 130** Okresy: **LM, PP**

PIENAP Vladimír Kíč **0903 298 185** Katarína Kisková **0903 298 186**

NP Slovenský
raj Tomáš Dražil **0903 298 217** František Bartko **0903 298 213**

Jozef Kormančík **0903 298 216**

TANAP Pavol Majko **0903 298 250** Viera Kacerová **0911 390 260**

Ing. Pavol Lenko **0903 298 264**

NP Poloniny Miroslav Buraľ **0903 298 190** Štefan Pčola, **0911 390 186**

Jerguš Tesák **0903 298 408**

NP Muránska
planina Jana Šmídtová **0903 298 156** Peter Bryndza **0903 298 154**

Pavol Balko **0903 298 153**

NP Slovenský**kras**Ján Kilík **0903 298 230**Milan Olekšák **0911 390 238**Mária Apfelová **0911 062 360**Okresy: **TP, BB****NP Veľká Fatra**Peter Vantara **0903 298 201**Juraj Žiak **0911 390 145**Okres: **MT**Miroslav Gejdoš **0903 298 115**Okres: **RK**

CHKO**Strážovské****vrchy**Karol Pepich **0903 298 320**Beňadik Machciník **0903 298 127**Ivan Valach **0911 390 198****CHKO Poľana**Vladimíra Fabriciusová **0903 298 301**Vladimír Hrúz **0911 390 197**Ján Bariak **0903 298 302****CHKO Cerová****vrchovina**Katarína Gaálová **0903 298 145**Vladimír Karola **0903 298 146**Csaba Balázs **0911 390 224****CHKO Vihorlat**Ladislav Rovňák **0903 298 316**Zuzana Argalášová **0911 390 192****CHKO Horná****Orava**Dušan Karaska **0911 390 256**Šimon Kertys **0903 298 409**

CHKO Ponitrie	Radimír Siklienka 0903 298 310	Vladimír Slobodník 0911 390 159
----------------------	---------------------------------------	--

---

CHKO Kysuce	Ján Korňan 0903 298 285	Ivan Pavlišin 0903 298 288
--------------------	--------------------------------	-----------------------------------

---

CHKO

Štiavnické	Dušan Trcka 0903 298 326	Dušan Farbiak 0911 390 227
-------------------	---------------------------------	-----------------------------------

vrchy

CHKO

Východné	Juraj Platko 0911 390 193	Martin Šepeľa 0903 298 309
-----------------	----------------------------------	-----------------------------------

Karpaty

RCOPK v

Prešove

Beáta Forintová 0903 298 340	Roman Trojčák 0911 390 164
-------------------------------------	-----------------------------------

---

Zdroj údajov: ŠOP SR